

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Wstęp do literaturoznawstwa Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia portugalska Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 09FPRS.11K.02244.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Koordynator zajęć	Patrycja Tomczak		
Prowadzący zajęcia	Patrycja Tomczak		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie wiedzy o podstawowych pojęciach z zakresu literaturoznawstwa w ujęciu synchronicznym i diachronicznym
C2	przekazanie wiedzy o stanie badań literaturoznawczych, o różnych metodach opisu zjawisk literackich, wypracowanych przez wybrane teorie literaturoznawcze
C3	ukazanie zróżnicowania zjawisk literackich oraz związków z innymi dziedzinami aktywności językowej i artystycznej
C4	wypracowanie u studentów umiejętności analizy i interpretacji tekstów teoretycznoliterackich
C5	wykształcenie u studentów umiejętności formułowania uzasadnionych sądów oraz świadomego i krytycznego udziału we współczesnej debacie humanistycznej
C6	rozwinięcie umiejętności komunikacji, kultury dyskusji i pracy w grupie
C7	kształtowanie świadomości złożonego charakteru współczesnych praktyk kulturowych, z uwzględnieniem problematyki etycznej

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	definiuje podstawowe terminy z zakresu literaturoznawstwa	FPR_K1_W02, FPR_K1_W04, FPR_K1_W05	Kolokwium pisemne
W2	rozróżnia i charakteryzuje wybrane metody badań literackich	FPR_K1_W01, FPR_K1_W03, FPR_K1_W04	Kolokwium pisemne
W3	podsumowuje współczesną debatę o literaturze w obrębie humanistyki i kultury	FPR_K1_W01, FPR_K1_W06, FPR_K1_W09	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	poddaje krytycznej refleksji tożsamość literatury w obrębie praktyk językowych i artystycznych	FPR_K1_U05, FPR_K1_U07, FPR_K1_U09	Kolokwium pisemne
U2	stosuje terminologię literaturoznawczą w mówieniu o literaturze	FPR_K1_U03, FPR_K1_U05, FPR_K1_U08, FPR_K1_U09	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Jest gotów uczestniczyć świadomie, odpowiedzialnie i krytycznie w debacie o literaturze	FPR_K1_K04, FPR_K1_K07	Kolokwium pisemne
K2	Jest gotów wykazać świadomość złożonego charakteru praktyk kulturowych, z uwzględnieniem problematyki etycznej	FPR_K1_K06, FPR_K1_K07, FPR_K1_K09	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Literatura w świecie znaków. Semiotyka i strukturalizm; literatura a komunikacja językowa	W1, W2, U1, U2, K2	Konwersatorium
2.	Między językiem a rzeczywistością. Mimesis, fikcja, dialogiczność, intertekstualność	W1, W2, W3, U2, K1, K2	Konwersatorium
3.	Poetyka opisowa. Elementarne pojęcia	W1, U2	Konwersatorium
4.	Badanie narracji. Od narratologii do narratywistyki	W1, W2, U2, K1, K2	Konwersatorium
5.	Retoryka. Tropy i figury. Od mowy ozdobnej do figuratywności języka	W1, W2, U1, U2, K2	Konwersatorium
6.	Teatr. Między tekstem dramatu a żywiołem sceny: perspektywy literaturoznawcze	W1, W3, U1, K1, K2	Konwersatorium
7.	Interpretacja i jej granice	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
8.	Świat po zwrotach: badania literackie na tle współczesnej humanistyki. Krótki przegląd metodologii	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Praca z tekstem, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	uczestnictwo w zajęciach, zaliczenie kolokwium pisemnego

Literatura

Obowiązkowa

1. Burzyńska A., Markowski M. P., Teorie literatury XX wieku, 2006
2. Głowiński M. et al., Słownik terminów literackich, 1988
3. Eco U., Lector in fabula. Współdziałanie w interpretacji tekstów narracyjnych, 1994
4. Eco U. i in., Interpretacja i nadinterpretacja, 1992
5. Auerbach E., Mimesis. Rzeczywistość przedstawiona w literaturze Zachodu, 2004

Dodatkowa

1. Culler J., Teoria literatury. Bardzo krótkie wprowadzenie, 1998
2. Jakobson R., W poszukiwaniu istoty języka, 1989
3. Ubersfeld A., Czytanie teatru, 2002
4. Mitosek Z., Teorie badań literackich, 1995
5. Kaniowska B., Legeżyńska A., Teoria literatury, 2003

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPR_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania otwartości na nowe idee i do zmiany opinii w świetle dostępnych danych lub argumentów
FPR_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za rzetelność przekazywanej wiedzy i rozumie wagę poszanowania własności intelektualnej
FPR_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomej oceny wartości dziedzictwa kulturowego obszaru języka portugalskiego
FPR_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się otwartością i tolerancją wobec innych kultur
FPR_K1_U03	Absolwent/ka potrafi właściwie korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych w odniesieniu do zjawisk językowych, literackich, glottodydaktycznych, translatologicznych i dotyczących kultury francuskiego obszaru językowego oraz w celu uzasadniania swoich wyborów
FPR_K1_U05	Absolwent/ka potrafi skutecznie posługiwać się poznanymi metodami i narzędziami właściwymi dla badań filologicznych
FPR_K1_U07	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowych, literackich i kulturowych
FPR_K1_U08	Absolwent/ka potrafi posługiwać się głównymi teoriami z zakresu języka, literatury, glottodydaktyki, translatologii i kultury portugalskiego obszaru językowego, paradygmatami badawczymi studiowanego kierunku w typowych sytuacjach językowych i społecznych
FPR_K1_U09	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować językowe i literackie teksty i zjawiska kulturowe oraz/lub przekłady w odniesieniu do portugalskiego obszaru językowego
FPR_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie filologii portugalskiej w relacji do innych nauk (głównie humanistycznych) oraz specyfikę przedmiotową i metodologiczną filologii portugalskiej
FPR_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie zaawansowane tematy, pojęcia i zagadnienia dotyczące badań językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych z obszaru kulturowego języka portugalskiego i krajów portugalskojęzycznych
FPR_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teorie i metodologię nauk językoznawczych, literaturoznawczych, glottodydaktycznych, translatologicznych oraz dotyczących kultury portugalskiego obszaru językowego w języku polskim oraz w języku portugalskim
FPR_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, glottodydaktyki, traduktologii i wiedzy o obszarze kulturowym języka portugalskiego, a także metody i teorie wyjaśniające złożone powiązania i zależności między literaturoznawstwem, językoznawstwem, glottodydaktyką, translatologią i kulturą portugalskiego obszaru językowego
FPR_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe problemy z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, glottodydaktyki, przekładoznawstwa i obszaru kulturowego języka portugalskiego
FPR_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie powiązania filologii portugalskiej i nauk filologicznych z innymi naukami humanistycznymi oraz z innymi naukami
FPR_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie funkcjonowanie instytucji kultury i orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym obszaru kulturowego języka portugalskiego oraz specyfice luzofonii